

atypik

Inkluzívna móda / personalizovaný odev /

— nerozlišuje telá na normálne a “tie druhé”

— je oblečenie, ktoré sa **prispôsobuje individuálnym potrebám** a neopomína ľudí s hendikepom, odlišnosťami, menšinovým etnikom, rasou či genderom, ani menej obvyklými veľkosťami a tvarmi.

— hľadá oblečenie, ktoré padne všetkým a nebude odlišnosti skrývať, ignorovať ale vychádzať im v ústrety.

Barbara

Horáková Fehérová

/ autorka /

Ema

Kovalčíková

/ dramaturgička /

Adriána

Vančová

/ fotografka /

Participanstvo / spolupráca /

— 5 odevov, 5 príbehov a spoločné
hľadanie oblečenia—”KOŽE”

— 5 rôznych tém odlišností:

/// vzácna chronická choroba

/// chýbajúca končatina

/// neurodivergencia

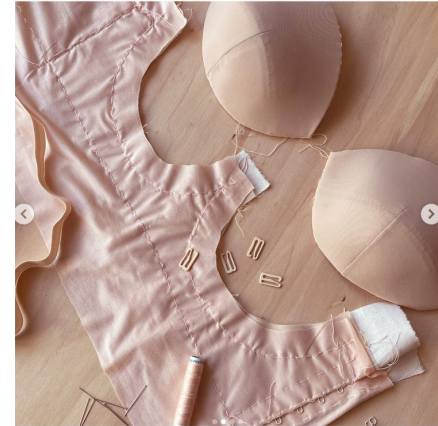
/// odpor ku klasickým konfekčným veľkostiam

/// zrkový hendikep

Ako vznikali odevy? Ako fungovala spolupráca?

- dotazník
- výber a návrh
- prototypy a skúšky
- voľba a hľadanie materiálov
- technológia výroby
- spôsob výroby

Bezpečná intimita

- Káťa má **vzácnu chorobu motýlich krídiel**
 - na **sociálnych sieťach šíri osvetu o svojom hendikepe** a angažuje sa v organizácii **DEBRA**
 - **drobným tlakom alebo trením jej vznikajú na tele rany a pľuzgiere, ktoré sa dlho liečia**
 - jednu takú ranu jej vytvorilo zapínanie podprsenky
 - má veľký obvod prs a útlý pás
-
- Káťa chcela **atypickú podprsenku so zapínaním na boku**
 - šitie na mieru umožnilo vytvoriť podprsenku **bez kostíc**
 - švy a konštrukčné prvky boli skryté do **bavlnenej podšívky**
 - podprsenka je mäkká, praktická ale aj estetická a variabilná (ramienka podprsenky sa dajú vymeniť za inú farbu)

Kabátom z davu

- Lenočka v dospelosti **prišla o pravú ruku**
 - **nepovažuje svoju odlišnosť za handikep**
 - má problém nájsť v obchodoch praktické oblečenie s vreckami
 - má nízku postavu a konfekcia jej veľa krát nesedí
-
- Lenočkine oblečenie muselo byť **červené** :)
 - vymysleli sme vytvoriť z prázdneho rukáva **atypické vrecko na mobil a kľúče**
 - šitie na mieru umožnilo prispôbiť oblečenie telu a vyrovnať asymetrické telo
 - zapínanie kabáta sme zjednodušili na tri gombíky

Tekutá látka obrazu

- Martin je maliar, ktorý sa potýka sa s **neurodivergenciou**, presnejšie odlišnosťou na **pomezí autistického spektra a adhd**
 - patrí do spolku **Barvolam**
 - **nakupovanie oblečenia je pre neho nočnou morou**, najradšej by mal len jedno oblečenie
 - uprednostňuje oblečenie **príjemné na dotyk, ktoré nedráždi**
 - móda ho nezaujíma
-
- Martina zaujal koncept — **odev ako umelecký artefakt**
 - vznikol **plášť a posteľné obliečky, ktoré majú potisk z Martinových obrazov**, na každej strane je iný obraz
 - plášť vychádza z mikinových prvkov, ktoré Martin rád nosí: **kapučňa, vrecká, mäkký bavlnený úplet, rozstrapkanosť**

Šaty na dotyk

- Kamila od narodenia **žije so zrakovým hendikepom**
 - pracovala v kaviarni **POTMĚ** a ako sprievodkyňa na **Neviditeľnej výstave**
 - farba pre ňu nie je dôležitá, no **vždy sa nájde niekto, kto jej začne nevyžiadane vysvetľovať farby**
 - väčšinou sa prispôsobí tlaku okolia a radám ostatných
 - má rada módu a chce byť súčasťou sveta vidiacich
-
- vznikli šaty, kde **hmat je na prvom mieste**
 - sú ušité z niekoľkých svetrov z druhej ruky, zahŕňajú aj **výšivky a lemy**, pozorovateľné len pre Kamilu
 - hľadali sme strih a materiály, kt. dávajú Kamile **pocit bezpečia**, budú **pohodlné, ľahko sa obliekať a nebudú potrebovať príliš veľa údržby**

Frak áno, stop frakovaniu

— Kryštof je **ekologický a sociálny aktivista**, aktuálne aktívny v hnutí **Univerzity za klima**

— vie, aké je to **nenapĺňovať genderové normy a zažiť fat shaming**

— venuje sa dopadom rýchlej módy na planetu a situácii pracovníčok*ov v odevnom veľkopriemysle

— Kryštof chcel vytvoriť **odev, ktorý by neprispieval k ekologickému odpadu oblečením** (rýchla móda tvorí 10 % globálnej uhlíkovej stopy)

— **vznikol punkový frak z nepadnúceho saka a starých látok** od Kryštofa a autorky technikou upcycklingu a patchworku

— odev **vznikol na sérii workshopov**

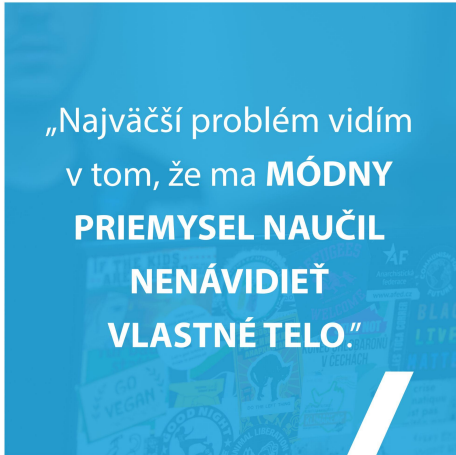
Osveta

/ Facebook
/ Instagram

#atypik
#inkluzivna
#moda
@baaa_cz_

Prečo hovoriť
o svojej odlišnosti
na sietiach?

„Najväčší problém vidím
v tom, že ma **MÓDNY
PRIEMYSEL NAUČIL
NENÁVIDIEŤ
VLASTNÉ TELO.**“

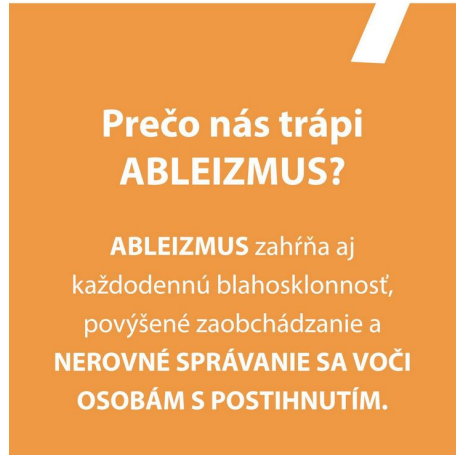
„Samotná výroba oblečenia
funguje tak, aby **KORPORÁCIE
NEPLATILI ZA EXTERNALITY AKO
JE ZNEČISTENIE.** Tieto náklady „nikto“
nenesie, ale v konečnom dôsledku
ZA NE PLATÍME VŠETCI.“

Za čo bojujú
aktivisti*ky
s hendikepom?

Čo je to
**inšpiračné
porno?**

Prečo nás trápi
ABLEIZMUS?

ABLEIZMUS zahŕňa aj
každodennú blahosklonnosť,
povýšené zaobchádzanie a
**NEROVNÉ SPRÁVANIE SA VOČI
OSOBÁM S POSTIHNUŤÍM.**

Od charity k emancipácii / !!!!! /

— **Nejedná sa o projekt s ambíciou pomáhať**, ochraňovať, participovať na zbierkach, charite, bez záujmu o hviezdne úspechy nášho participantstva, boje s ťažkým osudom, kampane na opravu domu, či kúpy dovolenky, teda **žiadne sociálne a inšpiračného porno**, či akúkoľvek inú formu exploatacie témy hendikepu.

— **Niektoré z participantiek projektu vnímajú potrebu šíriť osvetu**, angažovať sa a v Českom a Slovenskom priestore otvárať témy napr. života so vzácnou chorobou.

— **Iné však nepovažujú žiadnu zo svojich odlišností za hendikep** a tým pádom je im debata na tému hendikepu skrátka cudzia.

— **Pre niekoho sa jedná o pridanú hodnotu, či individuálnu vlastnosť**, ktorá sa prejavuje v umeleckej tvorbe, ale aj v profesijnom zameraní, kedy skúsenosť ableizmu priviedla mnohé*ých k zamestnaniu a práci pre svoju komunitu.

Sociálne siete a online platformy

- podcast Postíže <https://wave.rozhlas.cz/postize-9075854/o-poradu> [@neomezenejkuba](#) & [@pornpropagator](#)
 - “Každý člověk si zaslouží respekt bez ohledu na to, jak vypadá” <https://mojetelojemoje.cz/>
 - podcast Sádlo <https://www.mujirozhlas.cz/sadlo>
 - spolek Barvolam <https://barvolam.cz/>
 - participantka Kát'a o chorobe motýlich křídel https://www.instagram.com/butterfly_sax/ [@butterfly_sax](#)
 - poslakyňa NRSR Vernoika Veslárová za práva hendikepovaných, je na vozíku <https://www.instagram.com/veronikaveslarova/> [@veronikaveslarova](#)
 - Institut úzkosti a podcast Porucha https://www.instagram.com/institute_of_anxiety/
 - “píšeme o crip zkušenostech v ableistickém světě” <https://www.instagram.com/cripkolektiv/>
 - Ela po mozgověj mrtvici <https://www.holkashandicapem.cz/>
- <https://www.tichezpravy.cz/ceske-ig-profil-y-ktere-se-venuji-tematu-sluchoveho-postizeni/>
- https://www.instagram.com/kochlik_diaries/ [@kochlik_diaries](#)
- <https://www.instagram.com/explore/tags/disabilityawareness/> [#disabilityawareness](#)
- https://www.instagram.com/zasluncevdusi/?utm_source=ig_web_button_share_sheet&igshid=OGQ5ZDc2ODk2ZA== [@zasluncevdusi](#)

u. fond
na podporu
umenia

+

=

a/typik

— prezentáciu si môžete stiahnuť na

www.baaa.cz/atypik-workshop/

— viac o projekte na www.baaa.cz/atypik

Ď a k u j e m z a p o z o r n o s ť !